

CÁN BỘ, ĐẢNG VIÊN NÊU CAO TINH THẦN TRÁCH NHIỆM THEO TƯ TƯỞNG, TẤM GUƠNG HỒ CHÍ MINH

PGS, TS. HUỲNH THỊ GẦM^(*)

Tóm tắt: Hồ Chí Minh là tấm gương sáng về tinh thần trách nhiệm để cán bộ, đảng viên và nhân dân học tập, noi theo. Những năm qua, đại đa số cán bộ, đảng viên có tinh thần trách nhiệm cao. Tuy nhiên, một bộ phận cán bộ, đảng viên, trong đó có cả những cán bộ lãnh đạo, quản lý chưa nêu cao tinh thần, trách nhiệm trước Đảng, trước nhân dân. Vì thế, cần thiết tiếp tục phát huy, nâng cao tinh thần trách nhiệm cho cán bộ, đảng viên theo tư tưởng và tấm gương của Người.

Từ khóa: cán bộ, đảng viên; Hồ Chí Minh; tinh thần trách nhiệm

Trong bài viết *Tinh thần trách nhiệm* đăng trên báo cáo Nhân dân, số 36, ngày 13/12/1951, Hồ Chí Minh giải thích: Tinh thần trách nhiệm là: “nắm vững chính sách, đi đúng đường lối quần chúng, làm tròn nhiệm vụ”⁽¹⁾; hoặc “khi Đảng, Chính phủ, hoặc cấp trên giao cho ta việc gì, bất kỳ to hay nhỏ, khó hay dễ, ta cũng đưa cả tinh thần, lực lượng ra làm cho đến nơi đến chốn, vượt mọi khó khăn, làm cho thành công”⁽²⁾.

Nội dung tinh thần trách nhiệm, theo Hồ Chí Minh, tập trung ở một số vấn đề cơ bản, đó là: nắm vững chính sách, làm tròn nhiệm vụ, đi đúng đường lối quần chúng - “chịu khó giải thích, tuyên truyền, cổ động”, “bàn bạc với quần chúng, hỏi han ý kiến, gom góp sáng kiến của quần chúng”, “hoan nghênh quần chúng phê bình”, “lãnh đạo quần chúng”⁽³⁾; có trách nhiệm trước Đảng, Chính phủ, nhân dân; có trách nhiệm với công việc, với bản thân, với gia đình, quê hương.

Hồ Chí Minh cũng có những yêu cầu đối với các chủ thể của đất nước về tinh thần trách

nhiệm. Chủ thể rộng nhất, đông nhất, bao trùm nhất là *tất cả mọi người* trong đất nước, trong xã hội: “Bất kỳ ai, ở địa vị nào, làm công tác gì, gặp hoàn cảnh nào, đều phải có tinh thần trách nhiệm”⁽⁴⁾, “Nay dân đã là chủ... Mọi người đều có trách nhiệm làm cho dân giàu nước mạnh, quốc phòng vững mạnh”⁽⁵⁾. Chủ thể mà Người kỳ vọng đi tiên phong thể hiện tinh thần trách nhiệm nhiều nhất là cán bộ, đảng viên. Trong bài báo “Đáng khen” đăng trên báo Nhân dân, số 4667, ngày 17/01/1967, Người viết “Cán bộ xung trước, Làng nước theo sau, Việc khó đến đâu, Cùng làm được hết”⁽⁶⁾, hay là “đảng viên đi trước, làng nước theo sau”⁽⁷⁾.

Hồ Chí Minh không chỉ đưa ra những yêu cầu của cán bộ, đảng viên về tinh thần trách nhiệm, mà còn là hiện thân, là tấm gương người sáng về tinh thần trách nhiệm cao trong suốt cả cuộc đời hoạt động cách mạng. Khi đất nước, dân tộc chìm trong màn đêm nô lệ dưới sự thống trị dã man, tàn bạo của thực dân Pháp, Người tự đặt trách nhiệm và thực hiện việc tìm đường cứu nước, cứu dân. Từ đó, Người đã tìm ra được con đường cứu nước là con đường cách mạng vô sản đưa dân tộc thoát khỏi cảnh lầm than, nô lệ, giành lại độc lập, tự do, chủ quyền. Làm cách mạng theo con đường cách mạng vô sản nhất thiết phải có

^(*) Học viện Chính trị khu vực II, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

Đảng Cộng sản lãnh đạo Người đã chuẩn bị mọi mặt một cách cẩn trọng, chu đáo, sáng tạo cho sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam - đội tiền phong của giai cấp công nhân, nhân dân lao động và dân tộc; đồng thời luôn ra sức xây dựng, rèn luyện, chỉnh đốn Đảng trong sạch, vững mạnh, “đạo đức, văn minh”; cán bộ, đảng viên phải có đức, có tài, vừa là người lãnh đạo, vừa là “đàn tớ” trung thành của nhân dân. Người cũng dốc công sức, trí tuệ, tâm huyết xây dựng Nhà nước ta thật sự là nhà nước của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân; xây dựng, rèn luyện Mặt trận và các tổ chức đoàn thể ngày một rộng rãi, tập hợp, đoàn kết, bảo vệ lợi ích cho các tầng lớp nhân dân. Độc lập, tự do, hòa bình, thống nhất, ấm no, hạnh phúc dân chủ, giàu mạnh - tức là mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội - chính là lý tưởng, lẽ sống, tâm nguyện mà Người đã dấn thân, phấn đấu, hy sinh cả đời mình cho dân tộc, cho Tổ quốc. Người chú trọng xây dựng, rèn luyện các lực lượng vũ trang cách mạng lớn mạnh, đấu tranh giành và bảo vệ độc lập, tự do, giữ gìn an ninh, trật tự, an toàn xã hội, bảo vệ chế độ xã hội chủ nghĩa, bảo vệ Tổ quốc và nhân dân. Người sớm quan tâm, đặt nền móng cho việc thực hiện mở rộng mối quan hệ hữu nghị hòa bình, đoàn kết, hợp tác với nhiều nước trong hệ thống xã hội chủ nghĩa, trong khu vực và trên thế giới, kết hợp được sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại... Người phấn đấu không mệt mỏi cùng Đảng lãnh đạo thực hiện những vấn đề trọng đại của cách mạng Việt Nam với tinh thần trách nhiệm rất cao và đã giành được nhiều thắng lợi vang, đầy tự hào.

Trong quá trình tranh đấu, hoạt động, lãnh đạo cách mạng, có khi cũng gặp phải những khuyết điểm, hạn chế, sai lầm, những lúc ấy, với tinh thần trách nhiệm của người đứng đầu, Người đã thẳng thắn, mạnh dạn, thành thật xin lỗi nhân dân và nhận khuyết điểm, đồng thời tìm cách khắc phục, sửa chữa những khiếm khuyết, sai lầm ấy. Nhờ sự thành tâm, trách nhiệm đó mà nhân dân thông cảm và tiếp tục ủng hộ Đảng, ủng hộ Hồ Chí Minh và cách mạng.

Từ tư tưởng, tấm gương Hồ Chí Minh về tinh thần trách nhiệm, nội dung tinh thần trách nhiệm của cán bộ, đảng viên hiện nay thể hiện một số vấn đề cơ bản, như: hết lòng hết sức phục vụ Tổ quốc, nhân dân, dân tộc và nhân loại; có trách nhiệm với gia đình, quê hương, cộng đồng, xã hội; thực hiện nghiêm túc đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; hoàn thành tốt nhiệm vụ chính trị, trách nhiệm của người cán bộ, đảng viên; luôn tiên phong, gương mẫu trên mọi mặt trận.

Với sự giáo dục, rèn luyện của Đảng và Hồ Chí Minh, nhìn chung, từ trước tới nay, nhiều thế hệ cán bộ, đảng viên đã thể hiện rõ tinh thần trách nhiệm trong quá trình thực hiện nhiệm vụ. Chính vì vậy, đội ngũ cán bộ, đảng viên càng phát triển, có nhiều đóng góp, đã đảm nhận và hoàn thành tốt trách nhiệm, nhiệm vụ được giao, làm nên những thành tựu chung của từng địa phương, ban ngành và sự nghiệp cách mạng cả nước. Đại hội lần thứ XIII của Đảng nhận định: một trong những kết quả của công tác xây dựng Đảng về đạo đức thời gian qua là “xây dựng đội ngũ cán bộ có bản lĩnh chính trị vững vàng, phẩm chất đạo đức trong sáng, có trách nhiệm và động cơ đúng đắn, tiên phong, gương mẫu hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao”⁽⁸⁾.

Bên cạnh những cán bộ, đảng viên luôn nêu cao tinh thần trách nhiệm, vẫn còn một bộ phận chưa nêu cao tinh thần trách nhiệm. Đại hội lần thứ XIII của Đảng thẳng thắn chỉ rõ còn một số cán bộ, đảng viên “suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống; vẫn còn tình trạng nói không đi đôi với làm; không tuân thủ nguyên tắc của Đảng; quan liêu, tham nhũng, lãng phí, cá nhân chủ nghĩa, cơ hội, thực dụng, bè phái, gây mất đoàn kết nội bộ; chưa nêu cao ý thức trách nhiệm trước tổ chức, cơ quan, đơn vị, địa phương và nhân dân. Thực hiện quy định về trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên chưa trở thành nền nếp, hiệu quả chưa cao”⁽⁹⁾. Đặc biệt, một số cán bộ, đảng viên vi phạm đến mức phải kỷ luật, xử lý hình sự; trong đó, không ít trường hợp thiếu trách nhiệm gây hậu quả nghiêm trọng.

Đại hội lần thứ XIII của Đảng chủ trương xây

dựng Đảng trong sạch, vững mạnh toàn diện về chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức, cán bộ. Đối với việc xây dựng Đảng về đạo đức, Đại hội yêu cầu: “Đẩy mạnh giáo dục đạo đức cách mạng, thực hiện thường xuyên, sâu, rộng, có hiệu quả việc học tập, làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh gắn với việc thực hiện các nhiệm vụ chính trị”⁽¹⁰⁾. Để giữ vững những kết quả đạt được, đội ngũ cán bộ, đảng viên cần tiếp tục phấn đấu xây dựng, rèn luyện, tu dưỡng, hoàn thiện hơn nữa, trong đó có việc thực hành tốt hơn tinh thần trách nhiệm theo tư tưởng Hồ Chí Minh, với **một số hướng cơ bản** sau:

Thứ nhất, nâng cao nhận thức của cán bộ, đảng viên, tăng cường tinh thuyết phục trong giáo dục, tuyên truyền tư tưởng Hồ Chí Minh về “tinh thần trách nhiệm”

Đội ngũ cán bộ, đảng viên có ảnh hưởng, tác động trực tiếp đối với các tầng lớp nhân dân và xã hội. Vì vậy, hơn ai hết, cần tiếp tục nâng cao nhận thức cho đội ngũ này về trách nhiệm với chính mình, gia đình, người thân, bạn bè, đồng chí, Đảng, Nhà nước, Tổ quốc, nhân dân, dân tộc, nhân loại... Những cán bộ, đảng viên có cương vị càng cao càng phải có trách nhiệm lớn, tinh thần trách nhiệm cao. Các ngành, địa phương, cơ quan, đơn vị, mỗi cán bộ, đảng viên cần phải nghiên cứu, tìm hiểu thật đầy đủ, sâu sắc về phẩm chất trách nhiệm, về tư tưởng, tấm gương tinh thần trách nhiệm sáng ngời của Hồ Chí Minh. Từ tư tưởng, tấm gương chân thực đầy thuyết phục của Người đem tới cho cán bộ, đảng viên sự xúc cảm, sự khâm phục, kính trọng, yêu quý và học tập theo Người. Kết luận số 01-KL/TW ngày 18/5/2021 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị về **đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh đã yêu cầu cả hệ thống chính trị phải “Tiếp tục nâng cao nhận thức cho cán bộ, đảng viên về nội dung, giá trị và ý nghĩa to lớn của tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”**⁽¹¹⁾. Giáo dục đạo đức cho cán bộ, đảng viên sẽ vun bồi tinh cảm cao đẹp và tinh thần trách nhiệm. Đại hội lần thứ XIII của Đảng

chủ trương: “Đẩy mạnh giáo dục đạo đức cách mạng, làm cho mỗi cán bộ, đảng viên thấy rõ bản phận và trách nhiệm của mình, luôn vững vàng trước khó khăn, thách thức và không bị cám dỗ bởi vật chất, tiền tài, danh vọng”⁽¹²⁾; đồng thời, phải “nâng cao tinh thần đấu tranh, tinh thần giáo dục, tinh thần thuyết phục trong tuyên truyền, học tập chủ nghĩa Mác - Lê nin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước”⁽¹³⁾.

Thứ hai, phải thực hiện tốt trách nhiệm trước Đảng, Nhà nước, dân tộc và Tổ quốc

Cùng với trách nhiệm to lớn của Đảng, Nhà nước, Hồ Chí Minh nhấn mạnh trách nhiệm của cán bộ, đảng viên: “Người cộng sản chúng ta không được phút nào quên lý tưởng cao cả của mình là: Suốt đời làm cách mạng phần đấu cho Tổ quốc hoàn toàn độc lập, làm cho chủ nghĩa xã hội và chủ nghĩa cộng sản thắng lợi hoàn toàn trên Tổ quốc ta và trên thế giới”⁽¹⁴⁾. Đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước hình thành không chỉ từ trí tuệ của Đảng, Nhà nước, mà còn từ trí tuệ của nhân dân, dân tộc và đều vì lợi ích chung của nhân dân, dân tộc. Trong bài viết được công bố ngày 16/5/2021, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng cũng chỉ rõ: “mọi đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật và hoạt động của Nhà nước đều vì lợi ích của nhân dân, lấy hạnh phúc của nhân dân làm mục tiêu phấn đấu”⁽¹⁵⁾. Đó là trách nhiệm của Đảng, Nhà nước cũng như của mỗi cán bộ, đảng viên. Trong Kết luận số 01-KL/TW của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị cũng nhấn mạnh chúng ta đều phải vì dân, phải “trọng dân, gần dân, tin dân, hiều dân, học dân, dựa vào dân và có trách nhiệm với dân”⁽¹⁶⁾. Theo đó, cán bộ, đảng viên có trách nhiệm trước Đảng, trước Nhà nước, suy cho cùng cũng là có trách nhiệm trước nhân dân, trước Tổ quốc. Biết bao thế hệ đồng bào, cán bộ, đảng viên đã nêu cao tinh thần trách nhiệm, công hiến, hy sinh cho độc lập, tự do, chủ quyền, hòa bình, thống nhất, nên Hồ Chí Minh đã yêu cầu ghi nhớ: “Máu đào của các liệt sĩ ấy đã làm cho lá cờ cách mạng thêm đỏ chói. Sự hy sinh anh

dũng của các liệt sĩ đã chuẩn bị cho đất nước ta nở hoa độc lập, kết quả tự do”⁽¹⁷⁾. Biết bao thế hệ đồng bào, cán bộ, đảng viên đã cống hiến, hy sinh cho sự nghiệp xây dựng, bảo vệ Tổ quốc để cho “Đất nước ta chưa bao giờ có được cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế như ngày nay”⁽¹⁸⁾. Vì vậy, những năm tới, toàn thể dân tộc ta, mà hạt nhân là cán bộ, đảng viên, đều có trách nhiệm lớn lao trong giữ gìn, bảo vệ vững chắc và phát triển cơ đồ này lên tầm cao mới.

Thứ ba, cán bộ, đảng viên vận dụng sáng tạo tinh thần trách nhiệm trong cụ thể hóa đường lối, chính sách, gắn với thực hiện nhiệm vụ chính trị được giao

Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng đã định hướng rất rõ về tinh thần trách nhiệm của cán bộ, đảng viên trong việc cụ thể hóa đường lối, chính sách. Đó là phải có trách nhiệm “nghiên cứu kỹ, hiểu suốt, thẩm nhuần” hoàn cảnh và đường lối, chính sách, “đặt kế hoạch rõ ràng, tỉ mỉ, thiết thực”, “giải thích, tuyên truyền, cổ động quần chúng”, “thi đua thực hiện”⁽¹⁹⁾. Quá trình hiện thực hóa đường lối chủ trương, chính sách, pháp luật có vai trò rất quan trọng đối với tinh thần trách nhiệm của cán bộ, đảng viên. Cán bộ, đảng viên trên từng cương vị công tác của mình, nhất là người đứng đầu các tổ chức cơ quan của hệ thống chính trị các cấp cần nhanh chóng cụ thể hóa đường lối chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước vào ngành, địa phương, cơ quan, đơn vị với tinh thần trách nhiệm cao nhất. Trong đó, cán bộ, đảng viên phải lưu ý thực hiện tốt nhất một số vấn đề, như: nghiên cứu, học tập nắm vững đường lối, chủ trương, chính sách, pháp luật; thấu rõ nhiệm vụ chính trị; am hiểu tình hình, điều kiện của nơi công tác; bàn bạc, gom góp ý kiến, nguyện vọng của cấp dưới và người dân; xây dựng kế hoạch, chương trình hành động thật sát hợp, cụ thể, thiết thực và tổ chức trang bị đường lối, chủ trương, chính sách, pháp luật và kế hoạch, chương trình hành động cho người dân; động viên cấp dưới và nhân dân thực hiện; kiểm tra, giám sát quá trình thực hiện; sơ kết, tổng kết, rút kinh nghiệm...

Những điều trên giúp cho cán bộ, đảng viên nêu cao tinh thần trách nhiệm trong thực hiện

đường lối, chủ trương, chính sách, pháp luật gắn với nhiệm vụ chính trị chung cũng như nhiệm vụ được giao và học tập, vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về tinh thần trách nhiệm. Điều đó cũng góp phần thực hiện Kết luận số 01-KL/TW của Bộ Chính trị: “Kết hợp chặt chẽ giữa học tập với làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong thực hiện nhiệm vụ chính trị của mỗi địa phương, đơn vị và công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng”⁽²⁰⁾.

Thứ tư, tiếp tục thực hành về tinh thần trách nhiệm theo tư tưởng, tấm gương Hồ Chí Minh; đồng thời, kiên quyết ngăn ngừa, khắc phục tình trạng vô trách nhiệm

Theo Hồ Chí Minh, việc nêu gương là một trong những nguyên tắc hoặc con đường để rèn luyện, tu dưỡng đạo đức cho con người Việt Nam trong thời đại mới, cho người cán bộ, đảng viên. Bởi vì, đối với các dân tộc phương Đông, “một tấm gương sống còn có giá trị hơn một trăm bài diễn văn, tuyên truyền”⁽²¹⁾. Vì vậy, cần truyền bá sâu rộng tấm gương Hồ Chí Minh về nhiều mặt, đặc biệt là về tinh thần trách nhiệm. Chính tấm gương của Người có sức cảm hóa, lay động và nâng bước, chấp cánh cho cán bộ, đảng viên và cả dân tộc. Trong thời gian qua, “việc tu dưỡng, rèn luyện, làm theo Bác, nhất là trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, đặc biệt người đứng đầu chưa thường xuyên”⁽²²⁾, từ đó, Đảng yêu cầu cán bộ, đảng viên, trước hết là người đứng đầu các tổ chức, cơ quan các cấp trong hệ thống chính trị phải thực hành tốt trách nhiệm nêu gương, thực hiện nghiêm túc các quy định của Đảng về nêu gương. Nhận thức rõ sự ảnh hưởng tốt đẹp trong xã hội về nêu gương, Bộ Chính trị chỉ đạo: “Đẩy mạnh việc phát hiện, bồi dưỡng, biểu dương, tuyên truyền, nhân rộng các tấm gương, điển hình tiên tiến trong học tập và làm theo Bác”⁽²³⁾.

Đảng viên, cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp, đặc biệt là cấp cao mà có tinh thần trách nhiệm cao sẽ được tin cậy, tạo nên uy tín, sức mạnh của tập thể và lan tỏa trong xã hội. Trong đội ngũ cán bộ, đảng viên cũng đã có rất nhiều tấm gương có tinh thần trách nhiệm cao, hoàn thành xuất

sắc nhiệm vụ. Có nhiều tấm gương cán bộ, đảng viên không nề hà, sẵn sàng đảm nhận công việc khó khăn, không tiếc công sức, thời gian, trí tuệ, không quản ngại gian khổ, hy sinh. Ngoài cán bộ, đảng viên, nhiều công chức, viên chức cũng đã thể hiện rõ tinh thần trách nhiệm cao của mình ở từng vị trí công tác. Trong nhân dân cũng rất nhiều người có tinh thần trách nhiệm cao, thực hiện tốt nghĩa vụ của mình đối với cộng đồng, xã hội, đất nước và thế giới. Vì vậy, cần thiết thường xuyên, kịp thời thực hiện việc tuyên dương, khen thưởng, vinh danh các ngành, địa phương, cơ quan, đơn vị, những tập thể, những cá nhân điển hình trong cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức và nhân dân về tinh thần trách nhiệm cao, thực hành tốt trách nhiệm. Đẩy mạnh việc phát hiện, bồi dưỡng, tuyên truyền, nhân rộng các tấm gương, điển hình tiên tiến trong học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Từ đó, làm cho họ có thêm sự phấn khởi, tin tưởng, tạo thêm động lực trong công việc, trong nhiệm vụ và trách nhiệm để có nhiều đóng góp hơn, lập thêm thành tích mới cao hơn.

Cùng với việc tuyên dương, khen thưởng, thì phải ngăn ngừa, khắc phục những nhận thức và kiên quyết xử lý hành vi vô trách nhiệm. Về hành vi vô trách nhiệm, không có tinh thần trách nhiệm, Hồ Chí Minh đã nêu là: “Làm một cách câu thả, làm cho có chuyện, dễ làm khó bỏ, đánh trống bỏ dùi, gặp sao làm vậy, v.v.”⁽²⁴⁾. Trong thực tế, bên cạnh đại đa số cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, nhân dân có tinh thần trách nhiệm cao và thực hiện tốt trách nhiệm, thì vẫn còn một bộ phận có những biểu hiện chưa có tinh thần trách nhiệm đối với nhiệm vụ, công việc được giao. Họ chưa có trách nhiệm với gia đình, cơ quan, đơn vị, tổ chức, ngành, địa phương. Kết luận số 01-KL/TW của Bộ Chính trị cũng yêu cầu: “phê phán, xử lý nghiêm những việc làm sai trái, thiếu trách nhiệm...”⁽²⁵⁾. Do đó, cần thiết thường xuyên giáo dục, thuyết phục nâng cao trách nhiệm cho bộ phận trên. Mặt khác, cần phải có những quy định chặt chẽ, nghiêm minh để ngăn ngừa, khắc phục những biểu hiện thiếu

trách nhiệm trong cán bộ, đảng viên.

Tóm lại, những định hướng trên được hiện thực hóa sẽ mang lại kết quả tốt trong việc rèn luyện của đội ngũ cán bộ, đảng viên đối với việc học tập, làm theo, vận dụng tư tưởng, tấm gương Hồ Chí Minh về tinh thần trách nhiệm. Việc nâng cao tinh thần trách nhiệm nói riêng và rèn luyện, tu dưỡng đạo đức cho đội ngũ cán bộ, đảng viên nói chung có ý nghĩa rất quan trọng. Đó là đóng góp vào sự phát triển và nâng cao uy tín, vị thế từng ngành, địa phương, cơ quan, đơn vị; là đóng góp cho việc nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng viên các cấp của hệ thống chính trị nước ta thật sự “vừa hồng”, “vừa chuyên”, đảm đương vai trò là “gốc” của mọi công việc theo kỳ vọng của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Muốn đạt được và duy trì kết quả đó nhất thiết cần có giải pháp phù hợp với một tinh thần, nghị lực cao và quyết tâm lớn □

(1), (2), (3), (4), (19) và (24) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, t.7, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, tr.249, 248, 249, 249, 249 và 248

(5) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, t.13, Sđd , tr.264

(6), (7) và (14) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, t.15, Sđd, tr.271, 546 và 114-115

(8) và (9) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t.2, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, tr.178 và 178-179

(10), (12) và (13) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t.1, Sđd, tr. 183, 184 và 181

(11), (16), (20), (22), (23) và (25) Kết luận số 01-KL/TW ngày 18/5/2021 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị “Về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh”, <https://nhandan.com.vn/tin-tuc-su-kien/ket-luan-cua-bo-chinh-tri-ve-tiep-tuc-thuc-hien-chi-thi-so-05-ct-tw-cua-bo-chinh-tri-ve-day-manh-hoc-tap-va-lam-theo-tu-tuong-dao-duc-phong-cach-ho-chi-minh--646632/>

(15) và (18) Nguyễn Phú Trọng, *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, <https://vietnamnet.vn/vn/thoi-su/chinh-tri/bai-viet-cua-tong-bi-thu-ve-con-duong-di-len-chu-nghia-xa-hoi-o-viet-nam-737210.html>

(17) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, t.12, Sđd, tr.401

(21) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, t.1, Sđd, tr.284